GOUWTIJDINGEN

MAART 2015

Verantwoordelijke uitgever : Karel Van den Bossche • Larendries 51 • 2890 Sint-Amands • info@krisvdb.be

INHOUD

1. Memento
2. Vriendelijke geheugensteuntjes
3. Heemkunde Gouw Antwerpen lééft
4. Mededelingen

AANGESLOTEN BIJ

Heemkunde Vlaanderen vzw

2. Memento

2.1. Wettelijk depot

AFDELING WETTELIJK DEPOT
Tel. 02/519.56.80
Fax 02/519.56.70
E-mail : secr.depot@kbr.be
Website : www.kbr.be, Collecties, Wettelijk Depot

OVERZICHT VAN DE REGELS VAN HET WETTELIJK DEPOT

Wetteksten :

- Wet van 8 april 1965 tot instelling van het wettelijk depot bij de Koninklijke Bibliotheek van België (Belgisch Staatsblad van 18 juni 1965).
- Koninklijk Besluit van 31 december 1965 (Belgisch Staatsblad van 19 januari 1966).
- Wet van 19 december 2006 tot wijziging van de artikelen 1 en 2 van de wet van 8 april 1965 tot instelling van het wettelijk depot bij de Koninklijke Bibliotheek van België, teneinde de toepassingssfeer uit breiden tot microfilms en numerieke dragers (Belgisch Staatsblad van 23 maart 2007).
- Koninklijk Besluit van 14 februari 2008 tot wijziging van het Koninklijk Besluit van 31 december 1965 tot uitvoering van de wet van 8 april 1965 houdende instelling van het wettelijk depot bij de Koninklijke Bibliotheek van België (Belgisch Staatsblad van 21 maart 2008).

A. Algemene bepalingen

1. De wetgeving op het wettelijk depot stelt vanaf 1 april 2008 de **verplichte neerlegging** in bij de Koninklijke Bibliotheek van België van **twee exemplaren** van de sedert die datum in België uitgegeven niet-periodieke publicaties, boeken en brochures en van de in het buitenland uitgegeven niet-periodieke publicaties, boeken en brochures waarvan de auteur of een der auteurs Belg is en in België gedomicilieerd is. Van de periodieke publicaties (dagbladen, tijdschriften, jaarlijkse publicaties) dient **één exemplaar** gedeponeerd te worden.

2. De benaming "publicatie" moet in ruime zin opgevat worden : zij omvat niet alleen de gedrukte publicaties, doch alle voortbrengselen van de grafische kunst in het algemeen, met inbegrip van de microfilms en de documenten die verschijnen op numerieke of soortgelijke dragers. Onder numerieke drager wordt verstaan alle publicaties die worden gepubliceerd op materiële dragers zoals een diskette, een CD, een CD-rom of een DVD, met uitzondering van de onlinepublicaties (zie ook punt E).
Voor al deze publicaties is het depot van **twee exemplaren** verplicht zodra de publicatie aan het publiek aangeboden wordt, zelfs wanneer het om een beperkt publiek gaat (leden van een vereniging, personeel van een bedrijf, enz.).

3. Wat de **Belgische uitgaven** betreft, zijn het de uitgevers, tot wie ook moeten worden gerekend de medeuitgevers, de drukkers-uitgevers en de auteurs die zelf hun werken uitgeven, op wie de wettelijke verplichting rust. Als Belgische uitgave wordt beschouwd iedere publicatie waarvan de uitgever of de medeuitgever in België zijn hoofdkantoor heeft en iedere publicatie van een vreemde uitgever waarin de aanduiding voorkomt van een Belgische plaats van uitgave of waarin de vermelding van een Belgische firma laat veronderstellen dat deze laatste enige verantwoordelijkheid neemt in de uitgave van de publicatie voor België.

4. De **in het buitenland verschenen werken** (met inbegrip van de vertalingen van deze werken) van Belgische auteurs die in België gedomicilieerd zijn, moeten door dezen worden gedeponeerd.

5. De wettelijke verplichting is van toepassing op de rechtspersonen (hierin zijn begrepen de publiekrechtelijke personen), alsook op de natuurlijke personen die individueel optreden ofwel als leden van verenigingen die geen rechtspersoonlijkheid hebben.

6. Ofschoon de wet a priori geen enkele publicatie van het depot uitzondert, voert ze toch een onderscheid in tussen de publicaties die rechtstreeks moeten worden gedeponeerd en de publikaties die slechts op initiatief van de Algemeen Directeur van de Koninklijke Bibliotheek moeten worden neergelegd. Het **depot van ambtswege**, dat door de aan de wet onderworpen personen automatisch moet worden verricht, omvat alle niet-periodieke publicaties van tenminste vijf bladzijden (de omslagbladzijden niet inbegrepen), de publicaties van minder dan vijf bladzijden die tot een reeks behoren, alsook de tijdschriften die minder dan éénmaal per week verschijnen. De andere publicaties, dat wil zeggen de niet-periodieke publicaties van minder dan vijf bladzijden die niet tot een reeks behoren, de dagbladen, de weekbladen, de prenten, de aardrijkskundige kaarten en andere (niet vergezeld van een gedrukte tekst), de fotografieën, enz., moeten slechts op **uitdrukkelijk verzoek van de Algemeen Directeur van de Koninklijke Bibliotheek** worden neergelegd, die aldus een keuze doet tussen de documenten welke niet van ambtswege worden gedeponeerd.

7. Het depot dient bezorgd aan het volgende **adres :**

Koninklijke Bibliotheek
AFDELING WETTELIJK DEPOT
Keizerslaan 4
1000 Brussel

hetzij ter plaatse, hetzij per post. Het bestaat uit het afgeven of verzenden, naargelang het geval, van de te deponeren publicaties en van een **verklaring** in tweevoud (uitgezonderd voor de tijdschriften, die aan een speciale regeling onderworpen zijn). Het poststuk waarbij deze verklaring gevoegd moet zijn, geniet van port betaald door bestemmeling. De verpakking moet derwijze zijn dat het stuk in volmaakte staat aankomt. De zendingen mogen **niet gesloten** worden, noch persoonlijke briefwisseling bevatten.

8. Behoudens voor de publicaties waarvan de verkoopprijs meer dan 283 Euro bedraagt, geeft het depot geen aanleiding tot betaling. Dit bedrag wordt in het begin van elk kalenderjaar aangepast aan de index van de consumptieprijzen, met als referentie-index die van de maand december 2007.

B. Bijzondere verplichtingen van de uitgevers van niet-periodieke publicaties (boeken en brochures)

1. Elke professionele of niet-professionele uitgever moet **twee exemplaren van iedere uitgave** deponeren van de boeken en brochures onderworpen aan het depot van ambtswege, **binnen de vijftien dagen** volgend op de datum van de eerste verspreiding van het werk. Moeten niet worden gedeponeerd, de herdrukken die geen wijziging hebben ondergaan wat betreft inhoud en opmaak en slechts verschillen van de vorige uitgave door het verbeteren van zetfouten.

2. Behoudens ingeval de Algemeen Directeur van de Koninklijke Bibliotheek hierover speciaal anders beslist, is de verplichting tot deponeren niet van toepassing op de publicaties die volledig of hoofdzakelijk voor reclamedoeleinden bestemd of van kortstondig belang zijn, zoals catalogussen en prospectussen van handelsondernemingen, telefoongidsen, dienstregelingen, prijslijsten, kalenders en agenda's.

3. De overdrukken, dat wil zeggen de herdrukken van een gedeelte van een boek of van een tijdschrift, moeten van ambtswege worden neergelegd op voorwaarde dat ze aan het publiek worden aangeboden en dat ze minstens vijf bladzijden bedragen (de omslagbladzijden niet inbegrepen). Nochtans moeten de overdrukken van minder dan vijf bladzijden gedeponeerd worden indien ze tot een reeks behoren.

4. De uitgevers van niet-periodieke publicaties, met inbegrip van de natuurlijke personen en de rechtspersonen die als dusdanig optreden, moeten aan de Koninklijke Bibliotheek, Afdeling Wettelijk Depot, hun **inschrijving in het register der uitgevers** vragen. De Koninklijke Bibliotheek kent aan ieder uitgever een nummer toe dat hem wordt meegedeeld (zie ook C, 3).

5. Ieder uitgever moet in een **speciaal daartoe te houden register,** zonder opengelaten ruimten noch doorhalingen, de werken vermelden die van ambtswege moeten gedeponeerd worden. Elke inschrijving krijgt een volgnummer in een **jaarlijkse doorlopende reeks** die telkens begint met het nummer 1. De inschrijving bestaat uit de opgave van de naam van de auteur, de volledige titel van het werk, het aantal boekdelen, het aantal bladzijden, de maand en het jaartal van het beëindigen van de druk en de datum van het wettelijk depot.
De registers worden, wat hun inhoud betreft, gecontroleerd door de Koninklijke Bibliotheek, die daartoe kan vragen dat ze haar voorgelegd worden.

De verplichtingen van de paragrafen 4 en 5 zijn niet van toepassing op de auteurs die zelf hun werk uitgeven.

6. Al de exemplaren van eenzelfde werk dat van ambtswege moet gedeponeerd worden, moeten op duidelijk zichtbare wijze en met duurzame letters de vermelding "D" dragen, gevolgd door de opgave van het jaar in de loop waarvan het depot is geschied, het inschrijvingsnummer van de uitgever bij de Koninklijke Bibliotheek en het volgnummer van het werk in het register van de uitgever. **Voorbeeld :** D/2008/11.128/9. Deze vermeldingen moeten voorkomen op de rugzijde van de titelbladzijde of op een der voorafgaande bladzijden, ofwel nog op het einde van de tekst of op een der daarop volgende bladzijden (zie echter C, 3).
Voor de **auteurs die zelf hun werk uitgeven,** worden het inschrijvingsnummer en het volgnummer vervangen door de naam van de auteur, gevolgd door het woord "uitgever". **Voorbeeld :** D/2008/Jan Jansens, uitgever.

7. Het depot van **ieder werk** dient vergezeld te gaan van een **verklaring** gedaan op de daartoe door de Koninklijke Bibliotheek uitgereikte formulieren (op aanvraag of via de website www.kbr.be, Collecties, Wettelijk Depot, Depotformulieren). De verklaring wordt opgemaakt **in twee** gedateerde en ondertekende **exemplaren.** Een van deze exemplaren, door de Koninklijke Bibliotheek geviseerd en afgestempeld, wordt aan de deponerende persoon als kennisgeving van ontvangst teruggezonden. Iedere verklaring moet worden **gevoegd bij het werk** waarop ze betrekking heeft.

C. Bijzondere verplichtingen van de uitgevers van tijdschriften

1. Ieder uitgever en iedere natuurlijke persoon of rechtspersoon die als dusdanig optreedt moet van ambtswege **één exemplaar** deponeren van **elk nummer** van een door hem uitgegeven tijdschrift dat minder dan éénmaal per week verschijnt en dit **binnen vijftien dagen** volgend op de datum van de eerste verspreiding. Voor de andere periodieke publikaties (dagbladen, weekbladen) kan het depot worden voorgeschreven bij speciale beslissing van de Algemeen Directeur, die de betrokkenen hiervan bericht geeft. **Nochtans** moet het eerste nummer gedeponeerd worden van **elk** tijdschrift dat voor de eerste maal verschijnt of dat een wijziging in zijn titel, zijn formaat of zijn periodiciteit heeft ondergaan.

2. Om talrijke identieke verklaringen te vermijden wordt voor ieder gedeponeerd tijdschrift **één enkele verklaring** opgemaakt, geldig voor één kalenderjaar. **Deze globale en jaarlijkse verklaring,** in tweevoud gedaan op de daartoe door de Koninklijke Bibliotheek uitgereikte formulieren (op aanvraag of via website www.kbr.be, Collecties, Wettelijk Depot, Depotformulieren), **moet het laatste gedeponeerde nummer van ieder kalenderjaar vergezellen.** Een afzonderlijke verklaring, in tweevoud opgemaakt, moet evenwel de eerste verzending vergezellen van ieder nieuw tijdschrift of van ieder tijdschrift waarvan de titel, het formaat of de periodiciteit gewijzigd werden.

3. Tijdschriften moeten de aanduidingen van het wettelijk depot **niet** dragen, noch ingeschreven worden in het speciaal register van de uitgever. **Uitgevers die enkel tijdschriften publiceren dienen derhalve geen inschrijvingsnummer aan te vragen in het register der uitgevers bij de Koninklijke Bibliotheek.**

4. **Jaarlijkse publicaties** (annalen, jaarboeken, jaarverslagen) worden als tijdschriften beschouwd. Hun depot dient vergezeld te gaan van de verklaring voorzien voor de tijdschriften, in dubbel opgemaakt.

5. De uitgever van een overdruk die van ambtswege moet worden neergelegd (zie B, 3), moet hiervoor al de bijzondere verplichtingen nakomen, opgelegd aan de uitgevers van niet-periodieke publicaties.

D. Bijzondere verplichtingen van de Belgische auteurs die boeken of brochures in het buitenland publiceren

Ieder Belgisch auteur die in België gedomicilieerd is en waarvan een werk (met inbegrip van de vertalingen) in het buitenland wordt uitgegeven, moet hiervan **twee exemplaren** van elke uitgave bij de Koninklijke Bibliotheek deponeren **binnen de twee maanden** volgend op de datum van publikatie. Elk gedeponeerd exemplaar moet vergezeld zijn van een **verklaring**, in tweevoud

gedaan op de daartoe door de Koninklijke Bibliotheek uitgereikte formulieren (op aanvraag of via de website www.kbr.be, Collecties, Wettelijk Depot, Depotformulieren).

E. Vrijwillig depot van elektronische online publicaties

De uitgevers van elektronische online publicaties (periodieke en niet-periodieke publicaties) wordt de mogelijkheid geboden deze publicaties op vrijwillige basis te deponeren via het URL e-Depot.
De op de website beschikbare informatiebrochure vermeldt hoe de uitgever zich kan registreren en beschrijft de verschillende fasen om documenten te deponeren in functie van het type publikatie : monografie, eerste nummer van een tijdschrift, of de volgende nummers van het tijdschrift
De gedeponeerde publicaties worden enkel beschikbaar gesteld via het interne netwerk van de Koninklijke Bibliotheek en het is uitgesloten dat de gedeponeerde publicaties op diskette of een andere drager worden gekopieerd (bescherming auteursrecht).

2. Vriendelijke geheugensteuntjes

Lidmaatschap 2015.

Voor de onveranderde € 30 biedt Heemkunde Gouw Antwerpen aan :

2.1. Verzekering B.A.

1.1 "Verzekering Burgelijke Aansprakelijkheid vrijwilligerswerk"

Art. 1 : Omschrijving
Deze waarborg wordt verleend in overeenstemming met de wet van 3 juli 2005 betreffende de rechten van vrijwilligers, gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 29 augustus 2005.

De algemene voorwaarden van het hoofdcontract Burgerlijke Aansprakelijkheid zijn van toepassing op de hierna omschreven waarborgen in de mate dat de hiernavolgende bepalingen er niet van afwijken.

I. BURGERLIJKE AANSPRAKELIJKHEIDSVERZEKERING

Art. 2 : Het verzekerde risico
Wij verzekeren u binnen de grenzen vastgesteld in de algemene en bijzondere voorwaarden voor de burgerlijke aansprakelijkheid van de organisatie en de burgerlijke aansprakelijkheid van de vrijwilliger tijdens de uitvoering van de activiteiten als vrijwilliger voor die organisatie en op weg naar en van de activiteiten, met uitzondering van de contractuele aansprakelijkheid.

Uw burgerlijke aansprakelijkheid is eveneens gedekt voor schade toegebracht aan derden door de gebouwen, installaties en goederen die u voor de verzekerde activiteiten gebruikt.

Art. 3 : De verzekerde aansprakelijkheid
Wij verzekeren uw extracontractuele burgerrechtelijke aansprakelijkheid krachtens de Belgische of buitenlandse rechtsbepalingen die van kracht zijn op het ogenblik van het ongeval.

Art. 4 : Definities
"U, verzekerden"
- de vrijwilligersorganisatie handelend in het kader van de onderneming van de verzekeringsnemer vermeld in de bijzondere voorwaarden;
- de bestuurders en werknemers van bovenvermelde organisatie;
- de vrijwilligers voorzover zij de burgerrechtelijke aansprakelijkheid oplopen tijdens de uitvoering van de activiteiten of op de weg naar en van de activiteiten; als de vrijwilligers minderjarig zijn, is ook de aansprakelijkheid van hun ouders of voogden op basis van artikel 1384 van het Burgerlijk Wetboek verzekerd.

“Derden”
Worden als derden beschouwd :
- elke andere natuurlijke of rechtspersoon dan de verzekerden;
- de vrijwilligers blijven echter steeds derden voor al hun schade;
- de bestuurders en de werknemers van de organisatie worden als derden beschouwd alleen voor hun lichamelijke schade veroorzaakt door de vrijwilligers;
en dit onverminderd de bepalingen die van toepassing zijn in het land waar het vrijwilligerswerk uitgevoerd wordt.

Art. 5 : De verzekerde bedragen
Wij verlenen onze waarborg per schadegeval tot het beloop van de hierna volgende vermelde bedragen, tenzij anders bepaald in de bijzondere voorwaarden :

- Lichamelijke schade : 12.394.676,24 €

  Dit bedrag is gekoppeld aan het indexcijfer der consumptieprijzen waarbij het basisindexcijfer dat is van december 1983, namelijk 119,64 (basis 1981=100)

- Materiële schade : 619.733,81 € gekoppeld aan het indexcijfer der consumptieprijzen - waarbij het basisindexcijfer dat is van december 1983, namelijk 119,64 (basis 1981=100) -, zonder dat deze beperking lager mag zijn dan 1.500.000 € (niet geïndexeerd).

Het bij een schadegeval toepasselijk indexcijfer, in geval van indexatie, is dat van de maand die voorafgaat aan de maand waarin het schadegeval zich voordeed.

Die bedragen zijn van toepassing per verzekeringsjaar en niet per schadegeval voor de schade voortvloeiend uit de beschadeging en de vernietiging van informatiedragers van elektronische apparatuur met inbegrip van de opgeslagen informatie en de onstoffelijke schade die hieruit voortvloeit, idien deze beschadiging of vernietiging rechtstreeks of onrechtstreeks veroorzaakt wordt of het gevolg is van het elektronisch verkeer van gegevens van datatransmissiesystemen zoals internet, intranet, extranet of andere gelijkaardige systelen, de verspreiding van een virus of de inbraak in deze systemen.

Art. 6 : Vrijstelling
Een vrijstelling van 173,53 € per schadegeval blijft ten laste van de verzekeringsnemer, tenzij anders bepaald in de bijzondere voorwaarden.

Art. 7 : Schade aan roerende goederen
De waarborg wordt uitgebreid tot de extracontractuele en contractuele aansprakelijkheid voor de schade veroorzaakt door de vrijwilliger aan roerende goederen dia aan de verzekeringsnemer worden toevertrouwd, of door haar werden gehuurd, in het kader van het vrijwilligerswerk.

Blijven van de waarborg uitgesloten :

- schade veroorzaakt aan audiovisuele en lichtapparatuur en haar toebehoren;
- schade veroorzaakt aan voertuigen van om het even welke aard;
- schade aan goederen die u in bewaring houdt, onder andere de bij de vestiaire in bewaring gegeven voorwerpen (vb. kleding, bagage, juwelen), ...;
- wanneer de goederen toebehoren aan de vrijwilligersorganisatie of een vrijwilliger.

Blijven van de waarborg uitgesloten tenzij anders vermeld in de bijzondere voorwaarden:

- goederen die het voorwerp van het werk of van de dienstverlening uitmaken;
- voor de aansprakelijkheid in geval van diefstal of verlies.

De waarborg is beperkt tot 12.500 €, tenzij anders bepaals in de bijzondere voorwaarden.
Per schadegeval is er een vrijstelling van 173,53 € ten laste van de verzekeringsnemer.

II. GEMEENSCHAPPELIJKE BEPALING

Art. 8 : Rechten van de benadeelden en het recht van verhaal van de maatschappij
De excepties, de nietigheid en het verval van recht, voortvloeiend uit de wet of de overeenkomst kunnen niet door ons aan de slachtoffers worden tegengeworpen maar wij behouden ons een recht van verhaal voor, voorzover wij volgend de wet op de verzekeringsovereenkomst de prestaties hadden kunnen weigeren of verminderen.
Het verhaal heeft betrekking op de vergoedingen in hoofdsom, alsook op de gerechtskosten en intresten die wij dienen te betalen.

Art. 9 : Uitsluitingen
Onverminderd de bepalingen van de wet van 25 juni 1992 betreffende de landverzekeringsovereenkomst, zijn alleen de volgende gevallen van de dekking uitgesloten :

1. de schade veroorzaakt aan de organisatie;
2. de schade die rechtstreeks of onrechtstreeks het gevolg is van een wijziging van de atoomkern, van de radioactiviteit of van de voortbrenging van ioniserende stralingen;
3. schade veroorzaakt door personen- of goederenliften;
4. de stoffelijke schade veroorzaakt door vuurn door een brand, door een ontploffing of door rook ingevolge vuur of een brand die ontstaat of meegedeeld wordt door het gebouw waarvan de verzekerde eigenaar of huurder is, met uitzondering evenwel van schade veroozaakt in hotels of gelijkaardige logementhuizen door de verzekerden betrokken tijdens of toevallig verblijf;
5. schade veroorzaakt door gebouwen ter gelegenheid van de opbouw, wederopbouw of de aanpassingswerken eraan;
6. stoffelijke schade veroorzaakt door grondverschuivingen;

7. schade veroorzaakt door het gebruik van zeilboten van meer dan 200kg of motorboten die aan de verzekerde toebehoren of door hem gehuurd worden;
8. schade veroorzaakt door het gebruik van luchtvaartuigen die aan de verzekerde toebehoren of door hem in huur genomen worden;
9. schade veroorzaakt door het beoefenen van de jacht alsmede de wildschade;
10. alle schade welke rechtstreeks of onrechtstreeks voortvloeit uit asbest en/of zijn schadelijke eigenschappen, alsmede uit elk ander materiaal dat asbest bevat onder om het even welke vorm;
11. de schade voortvloeiend uit het verlies, de verdwijning of de diefstal van informatiedragers van elektronische apparatuur, met inbegrip van de opgeslagen informatie en de onstoffelijke schade die hieruit voortvloeien;
12. de schade veroorzaakt aan derden door de verontreiniging van de bodem, het water of de atmosfeer. Deze uitsluiting is niet van toepassing indien deze schade het rechtstreeks gevolg is van een ongeval;
13. de gerechterlijke minnelijke, administratieve of economische boeten, dwangsommen en de schadevergoedingen als strafmaatregel of afschrikkingsmiddel in sommige buitenlandse rechtstelsels, evenals de gerechtskosten inzake strafvervolgingen;
14. de schade als gevolg van de aansprakelijkheid van de bestuurders van rechtspersonen betreffende fouten begaan in hun hoedanigheid van bestuurder;
15. de schade voorvloeiend uit de persoonlijke burgerrechtelijke aansprakelijkheid buiten overeenkomst van de verzekerde die de jaren van onderscheid heeft bereikt en die opzettelijk een schadegeval of een schadegeval voortvloeiend uit gevallen van grove schulde die op uitdrukkelijke en beperkende wijze in de algemene voorwaarden van de overeenkomst zijn bepaald veroorzaakt heeft.

De Gouw verzekert, ook in 2015 elke aangesloten kring. Rechtsbijstand inbegrepen.

2.2. Gouwtijdingen

Maandelijks gratis digitale Gouwtijdingen : mededelingen, kringactiviteiten, weetjes.

De Gouwtijdingen worden rechtstreeks naar de individuele e-postadressen gestuurd.
De Gouwtijdingen kunnen ook geraadpleegd worden op de webstek van de Gouw.

Er werd ons meegedeeld dat de webstek raadplegen via 'GoogleExplorer' niet altijd toelaat alle mededelingen te lezen, daarom is het aangeraden 'Mozilla Firefox' aan te klikken.

2.3. Mededeling kringactiviteiten

Deze kunnen in de Gouwtijdingen worden aangekondigd als de gegevens worden meegedeeld aan : *info@krisvdb.be* ten laatste in de laatste week van de maand voor de activiteit plaatsvindt.
b.v. activiteiten in mei 2015:

mededelen ten laatste in de VOORLAATSTE week van april 2015.
(of TEN LAATSTE rond de 20ste)

Deze mededelingen maken het de redactie van Gouwtijdingen, allemaal vrijwilligers, mogelijk het tijdbenemende werk van de zowat 100 kring webstekken te moeten raadplegen om dan gegevens te gaan plukken.
Bij voorbaat dank voor de vrijwillige medewerking.

Met speciale dank aan de kringen die dit reeds doen!

2.4. Gouwtijdschrift

Vier nummers van het Gouwtijdschrift. 200blz. heemkundige bijdragen.

2.5. Lidgeld

Lidgeld : € 30,00 per kring • Heemkunde Gouw Antwerpen vzw • Ond.nr. : 0 408 661 097
Rek.nr. : BE 16 734 3412040 74

Voor de aangesloten <u>verenigingen</u> : LIDGELD 2015 = 30,00 Euro

Beste lezer,
Met het jaareinde in zicht graag uw medewerking om het jaarlijks lidgeld voor de vereniging te innen. Gelieve daarom dit document zo snel mogelijk te bezorgen aan de persoon die in uw vereniging belast is met de financiële zaken of aan een ander bestuurslid die op een efficiënte wijze hierin kan tussenkomen.
Hartelijk dank!

2.6. Bijkomend abonnement Gouwtijdschrift

Bijkomend individueel abonnement op Gouwtijdschrift : €20,00 als documentatie voor kringleden.

Als geschenk aan belangstellende kennissen.

2.7. Webstek Heemkunde Gouw Antwerpen

Voorzitters, secretarissen, webmeesters : even uw (grote) aandacht.

De waarde van de webstek hangt af van de nauwkeurigheid en volledigheid der gegevens.

De Gouw kan hiervoor slechts zorgen wanneer elke kring zijn gegevens nauwkeurig bijhoudt en mededeelt aan de webmeester van de Gouw.
Daarom deze oproep.
Graag ontvingen we zo snel mogelijk de op dit ogenblik geldende adresgegevens van de kring, de volledige samenstelling van het kringbestuur, alle inlichtingen over documentatiecentrum (adres, openingsuren, aan te spreken persoon, archivaris) en museum (adres, openingsdagen- en uren, conservator).

Hierbij een modelsteekkaart die toelaat snel en volledig de webstekgegevens in te vullen en te verwerken.

Deze steekkaart kan digitaal ingevuld worden en verstuurd naar :
info@molenmuseum.be

ZIE OP DE OPENINGSBLADZIJDE WEBSTEK HKGA : DRINGENDE GEGEVENS.

3. Heemkunde Gouw Antwerpen lééft

3.1. Themakring Molenmuseum Sint-Amands

3.2. HK Taxandria - Turnhout

3.3. HK Jan Vleminck - Wijnegem

3.4. HK Klein-Brabant

3.5. HK Rijkevorsel

3.6. Den Crans - Borgerhout

3.7. HK Erf & Heem - Sint-Katelijne-Waver

3.8. HK Kontich

3.9. HK Heymissen - Hemiksem

3.10. HK Gitschotelbuurtschap - Borgerhout

3.11. HK Kasterlee-Lichtaart - Tielen

3.12. HK Vaertlinck - Willebroek

3.13. HK Laakdals Erfgoed - Laakdal

3.14. HK Eugeen Goeyvaerts - Lint

3.15. HK Hobuechen 1135 vzw - Hoboken

3.16. HK Scella - Schelle

3.17. HK Nicolaus Poppelius - Ravels

3.18. HK De Vlierbes - Beerse

3.19. HK Aartselaar

3.20. HK Turninum - Deurne

3.21. HK Karel Govaerts - Merksplas

3.22. HK Essen

3.23. HK Mortsel

3. Heemkunde Gouw Antwerpen lééft

3.1. Themakring Centrum voor Molinologie - Sint-Amands

MOLENMUSEUM

MOLENMUSEUM
Vlaams Centrum voor Molinologie vzw
Documentatiecentrum
Vrienden van het Molenmuseum

Kerkstraat 3 • 2890 Sint-Amands
www.molenmuseum.be • info@molenmuseum.be

TENTOONSTELLING:

2500 JAAR MALEN : EEN ERFENIS

van 26 april 2015 tot 30 augustus 2015

Open op: zaterdag en zondag van 14u30 tot 18u00
& in de week op afspraak

Inlichtingen : Dr. Karel Van den Bossche • 052/33 22 58

3.2. HK Taxandria - Turnhout

Activiteiten: Jaarprogramma 2015

• Zondag 26 april, Erfgoeddag met als thema Erf!

• Woensdag 29 april: Dr. Eline Van Onacker, elitevorming binnen Turnhoutse en Kempische boerengemeenschappen in de vijftiende en zestiende eeuw

• Vrijdag 5 juni: nocturne in de tuin van het Taxandriamuseum met geleid bezoek aan de vernieuwde opstelling (uitsluitend voor leden)

• Zondag 13 september, Cultuurmarkt aan de Warande van 10.00 tot 17.00 uur. De Open Monumentendag vindt die dag ook plaats.

• Dinsdag 22 september, prof. dr. em. Els Witte, Het Verloren Koninkrijk, Het harde verzet van Belgische Orangisten tegen de revolutie 1828-1850, met focus op de Antwerpse Kempen

• Woensdag 9 december, Harry de Kok, Herinneringen aan een wereldberoemd Turnhoutenaar, Paul Janssen

De lezingen vinden plaats op de zolder van het Taxandriamuseum, Begijnenstraat 28, 2300 Turnhout in samenwerking met TRAM41.

Begin uur van de lezingen is 20.00 uur. Iedereen is welkom, de toegang is gratis.

De aankondiging van deze lezingen gebeurt ook via e-mail (wanneer u uw mailadres doorgaf aan taxandriavzw@gmail.com), affiches, Facebook, de lichtkrant die aan het station en op de Grote Markt staat, Uit in Turnhout, de Nieuwsbrieven van TRAM41 en Cultuurbeleid…

3.3. HK Jan Vleminck - Wijnegem

Komende activiteiten

Fotowedstrijd

Maar dat is nog niet alles. De heemkring wil ook eens weten hoe de Wijnegemnaars hun dorp nú zien en nodigt hen uit om die visie in beeld te brengen.
Toon dus een dorpsgezicht, een stukje natuur, een gebouw of iets anders dat u bijzonder vindt … of dat u misschien ergert. Of focus eens op een vertrouwde locatie vanuit een origineel standpunt …

Zo wordt uw kijk op Wijnegem 2014 het onderwerp van

onze paastentoonstelling in 2015.

3.4. HK Klein-Brabant

Nog steeds verkrijgbaar

Nieuw jaarboek VHKB

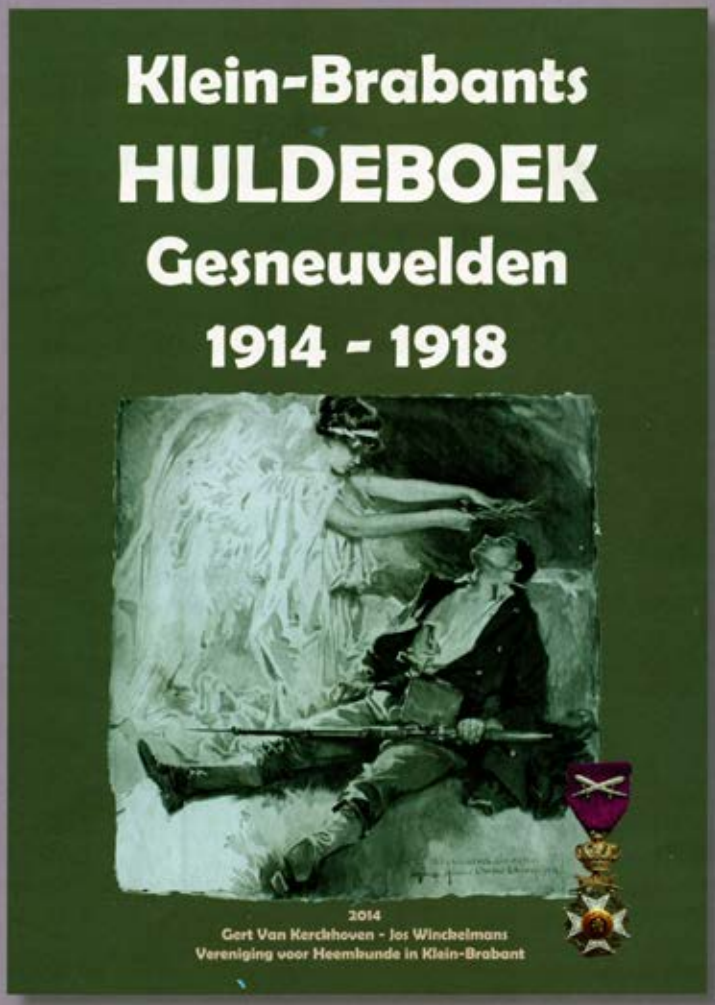

Ons Jaarboek 2014 kan nu al besteld worden aan de prijs van € 30,00. De bestelling is pas geldig na ontvangst van € 30,00 op rekening 068-2009142-08 of IBAN BE63 0682 0091 4208 en BIC: GKCCBEBB op naam van Vereniging voor Heemkunde in Klein-Brabant vzw, Wolfgang d'Urselstraat 5, 2880 Hingene (Bornem) met de mededeling "Naam & voornaam 1 x JB 2014 Huldeboek".

Boeken besteld door inwoners uit Klein-Brabant (gemeenten Bornem, Puurs en Sint-Amands) worden zonder extra kosten thuis bezorgd, maar kunnen bij voorkeur ook afgehaald worden op ons adres in Hingene vanaf zaterdag 8 november 2014.

Voor bestemmelingen buiten de streek moet een extra verpakking- en verzendingskost aangerekend worden van € 10,00 voor België en € 20,00 voor Nederland, Duitsland, Frankrijk, het Verenigd Koninkrijk en Groothertogdom Luxemburg. Voor de rest van Europa geldt een bijkomend tarief van € 30,00.
Bestellingen dienen uitsluitend gericht aan Vereniging voor Heemkunde in Klein-Brabant vzw., Secretariaat, p/a W. Verstraeten, Dascottelei 14 B6, B2100 Deurne per e-mail heemkunde_klein_brabant@skynet.be of per brief. Telefonische bestellingen worden enkel aanvaard na schriftelijke bevestiging.

Voor inlichtingen en bestellingen:

Vereniging voor Heemkunde in Klein-Brabant vzw • p/a Secretariaat VHKB • Dascottelei 14 Bus 6 • B-2100 Deurne (België)
GSM: 0478/911512 • E-mail: heemkunde_klein_brabant@skynet.be
http://users.skynet.be/heemkunde_kleinbrabant/ • www.erfgoedhuisdecasteleyn.be
www.verenigingvoorheemkundeinkleinbrabant.be

3.5. HK Rijkevorsel

OPENINGSUREN 2015

April 1915		
Dinsdag 7	14:00 – 16:00	opendeur documentatiecentrum
Dinsdag 14	14:00 – 16:00	opendeur documentatiecentrum
Dinsdag 21	14:00 – 16:00	opendeur documentatiecentrum
Zondag 26	**10:00 – 17:00**	**Erfgoeddag** + opendeur museum + documentatiecentrum
Dinsdag 28	14:00 – 16:00	opendeur documentatiecentrum
Mei 1915		
Dinsdag 5	14:00 – 16:00	opendeur documentatiecentrum
Dinsdag 12	14:00 – 16:00	opendeur documentatiecentrum
Dinsdag 19	14:00 – 16:00	opendeur documentatiecentrum
Dinsdag 26	14:00 – 16:00	opendeur documentatiecentrum
Zondag 31	14:00 – 17:00	opendeur museum + documentatiecentrum
Juni 1915		
Dinsdag 2	14:00 – 16:00	opendeur documentatiecentrum
Dinsdag 9	14:00 – 16:00	opendeur documentatiecentrum
Dinsdag 16	14:00 – 16:00	opendeur documentatiecentrum
Dinsdag 23	14:00 – 16:00	opendeur documentatiecentrum
Zondag 28	14:00 – 17:00	opendeur museum + documentatiecentrum
Dinsdag 30	14:00 – 16:00	opendeur documentatiecentrum
Juli 1915		
Zondag 26	14:00 – 17:00	opendeur museum + documentatiecentrum
Augustus 1915		
Zondag 30	14:00 – 17:00	opendeur museum + documentatiecentrum
September 1915		
Dinsdag 1	14:00 – 16:00	opendeur documentatiecentrum
Dinsdag 8	14:00 – 16:00	opendeur documentatiecentrum
Dinsdag 15	14:00 – 16:00	opendeur documentatiecentrum
Dinsdag 22	14:00 – 16:00	opendeur documentatiecentrum
Zondag 27	14:00 – 17:00	opendeur museum + documentatiecentrum
Dinsdag 29	14:00 – 16:00	opendeur documentatiecentrum
Oktober 1915		
Dinsdag 6	14:00 – 16:00	opendeur documentatiecentrum
Dinsdag 13	14:00 – 16:00	opendeur documentatiecentrum
Dinsdag 20	14:00 – 16:00	opendeur documentatiecentrum
Zondag 25	14:00 – 17:00	opendeur museum + documentatiecentrum
Dinsdag 27	14:00 – 16:00	opendeur documentatiecentrum

November 1915

Dinsdag 3	14:00 – 16:00	opendeur documentatiecentrum
Dinsdag 10	14:00 – 16:00	opendeur documentatiecentrum
Dinsdag 17	14:00 – 16:00	opendeur documentatiecentrum
Dinsdag 24	14:00 – 16:00	opendeur documentatiecentrum
Zondag 29	14:00 – 17:00	opendeur museum + documentatiecentrum

December 1915

Dinsdag 1	14:00 – 16:00	opendeur documentatiecentrum
Dinsdag 8	14:00 – 16:00	opendeur documentatiecentrum
Dinsdag 15	14:00 – 16:00	opendeur documentatiecentrum
Dinsdag 22	14:00 – 16:00	opendeur documentatiecentrum
Zondag 27	14:00 – 17:00	opendeur museum + documentatiecentrum
Dinsdag 29	14:00 – 16:00	opendeur documentatiecentrum

3.6. Den Crans - Borgerhout

April

Datum		KB	KOL	KUL	ACTIVITEIT	PLAATS
1	W	X	X		KAMP. KOLV. EN KAMPIOENSCHAPPEN 6-M	SCINDA
2	D					
3	V					
4	Z	X			NUKB ST. SEBASTIAAN	GOOREIND
5	Z	X			NUKB ST. SEBASTIAAN	GOOREIND
6	M					
7	D					
8	W	X			PAASSCHIETING SECTIE KB EN JAARSCHEUTEN 20-M	SCINDA
9	D					
10	V					
11	Z					
12	Z					
13	M					
14	D					
15	W	X	X		GEWONE GILDEAVOND EN LENTESCHIETING KOLV.	SCINDA
16	D					
17	V					
18	Z	X			NUKB MARNIX	DEURNE
19	Z	X			NUKB MARNIX	DEURNE
20	M					
21	D					
22	W	X			GEWONE GILDEAVOND EN JAARSCHEUTEN 20-M	SCINDA
23	D					
24	V					
25	Z					
26	Z					
27	M					
28	D					
29	W	X	X		KAMP. KOLV. EN KAMPIOENSCHAPPEN KB	SCINDA
30	D					

3.7. HK Erf & Heem - Sint-Katelijne-Waver

Herdenking Wereldoorlog I

Erf en Heempublicaties en tentoonstelling na 2014

Tot en met 2018 zijn er verdere publicaties en tentoonstellingen over Sint-Katelijne-Waver en WOI.

2015 In de Diaspora (op de vlucht, geïnterneerd, krijgsgevangen, opgeëist en weggevoerd)
Oorlogsschade en herstel.
Getuigenverhalen.

2016 Overleven tijdens de bezetting.
Het leven onder Plakkaten en Diktaten met nooit eindigende opeisingen midden honger en kou met een tekort aan zowat alles.

2017 In de loopgraven van het Ijzerfront.
De oorlog in zijn grauwe wreedheid met zijn nieuwe wapens, diepe wonden in lichaam en ziel en de besmettelijke ziektes in de loopgraven.

2018 En dan is er vrede
Herdenken van de gesneuvelden en burgerslachtoffers (monumenten, Dorpveld en Walem)
Onze oud-strijders
De verenigingen van de oudgedienden, weggevoerden en invaliden.

In 2015, 2016 en 2017 wordt telkens één en in 2018 twee boekdelen gepubliceerd.

René De Munter,
Werkgroep 1914-1918.

Herberg bij Suske Wiet met Kerststal

Zoals elk jaar organiseert de heemkundige kring Erf en Heem van Sint-Katelijne-Waver herberg "bij Suske

ACTIVITEITENKALENDER 2015

Behalve de uitstappen of tenzij anders vermeld, gaat elke activiteit door op de site Midzeelhoeve, Midzelen 25A-27, 2860 Sint-Katelijne-Waver. Tentoonstellingen kunnen alleen op zondag - nooit op feestdagen - bezocht worden. De tentoonstellingen zijn gratis. Data en uren van activiteiten kunnen door omstandigheden aangepast worden. De activiteitenkalender verschijnt gedetailleerd in de vier afleveringen van onze nieuwsbrief (Erf en Heemmededelingen) die de leden toegezonden krijgen.
Informatie over de activiteiten is ook beschikbaar op de webstek in Gouwtijdingen, klik op het logo voor een rechtstreekse link
→ Gouw Publicaties

zondag 26.04.2015 van 10.00 uur tot 18.00 uur	**Erfgoeddag:** **Tentoonstelling: "Op het vooroudelijk erf"** **Info**: Willy Van Hoof | **T.** 015 31 10 84 | **E.** vanhoof.willy@telenet.be
zaterdag 09.05.2015 & zondag 10.05.2015 van 12.00 uur tot 20.00 uur	**Lekker WaverLand. Promotiedagen van de voorjaarsgroenten** **Info:** Paula Tops | **T.** 015 31 10 84 | **E.** tops.paula@telenet.be **Plaats**: Landhuis – Domein Roosendael 2860 Sint- Katelijne-Waver
vrijdag 29.05.2015 om 20 uur	**Voordracht en voorstelling boek:** **"150 jaar openbaar vervoer in Waverland"** Dit boek geldt als jaarboek. **Info:** Paul Jacops | **T.** 015 31 57 47 | **E.** paul.jacops@telenet.be
zaterdag 13.06.2015	**Daguitstap: Dordrecht** **Info:** Helga Schallenbergh| **T.** 015 63 32 78 | **G.** 0476 36 84 91 **E.** helga.schallenbergh@telenet.be
vrijdag 28.08.2015 om 20.00 uur	**Opening Tentoonstelling 100 jaar WO I:** **"In de Diaspora. Verwoestingen en wederopbouw"** **Info:** René De Munter | **G.** 0485 57 74 36 | **E.** rene.demunter@gmail.com
Zondag 30.08.2015 tot en met zondag 29.11.2015 van 14.00 uur tot 17.00 uur	**Tentoonstelling 100 jaar WO I:** **"In de Diaspora. Verwoestingen en wederopbouw"** **Info:** René De Munter | **G.** 0485 57 74 36 | **E.** rene.demunter@gmail.com
zaterdag 24.10.2015 tussen 17.00 uur en 20.00 uur	**Sprookjeswandeling** **Info:** Helga Schallenbergh| **T.** 015 63 32 78 | **G.** 0476 36 84 91 **E.** helga.schallenbergh@telenet.be **Plaats:** Domein Roosendael
zondag 04.10.2015 van 07.00 uur tot 12.00 uur	**Ruildag Jan Busschots. Devotionalia en Doodsprentjes** **Info**: Alfons Busschots | **T.** 015 31 20 03 | **E.** fons@busschots.eu & René De Munter | **G.** 0485 57 74 36 | **E.** rene.demunter@gmail.com **Plaats**: Parochielokalen - Sint-Catharinaparochie, Markt 28, 2860 Sint- Katelijne-Waver
zaterdag 14.11.2015	**Halve daguitstap: Gasthuis Duffel** **Info:** René De Munter | **G.** 0485 57 74 36 | **E.** rene.demunter@gmail.com
vrijdag 11.12.2015 om 20.00 uur	**Opening : Herberg Bij Suske Wiet met Kerststal** **Info:** Jan Segers | **T.** 015 20 90 30 | **G.** 0477 44 39 38 **E.** jan.segers01@skynet.be **Plaats**: Fietscafé "De Schuur" – Domein Roosendael 2860 Sint- Katelijne-Waver
elke zondag van zondag tot en met zondag van 14.00 uur tot 20.00 uur	**Herberg Bij Suske Wiet met Kerststal** **Info:** Jan Segers | **T.** 015 20 90 30 | **G.** 0477 44 39 38 **E.** jan.segers01@skynet.be **Plaats**: Fietscafé "De Schuur" – Domein Roosendael 2860 Sint- Katelijne-Waver

Links

Fotogalerij (Picasa) klik → **Erf en Heem**

Erf en Heem vzw is op Facebook. Om een connectie met Erf en Heem vzw te maken, meld je dan aan bij →

3.8. HK Kontich

Activiteiten Heemkundekring

Activiteiten in samenwerking met de Gemeentelijke Erfgoedraad naar aanleiding van de herdenking van de Eerste Wereldoorlog (*Data en onderwerpen onder voorbehoud.*)		
13/11/2015	Lezing Paul Catteeuw en Guido Theys: Jozef Van Herck in WO I	
11/03/2016	Lezing Janet Dean (kleindochter van): Margriet Ballegeer	
11/11/2016	Lezing Pieter Serrien: WO I in dagboeken	
21/04/2017	Lezing Brecht Demasure: oorlogsvoeding en tentoonstelling: Dagelijks leven en hygiëne tijdens WO I	
10/11/2017	Lezing Paul Catteeuw: De brieven van Jozef Van Herck tijdens WO I	
09/03/2018	Lezing Frank Hellemans en Paul Catteeuw: Dagboek van Jozef Van Passen tijdens WO I	
11/11/2018	Afsluitende activiteit: De Bevrijding	
Activiteiten in samenwerking met Edegem en Mortsel naar aanleiding van de herdenking van de Eerste Wereldoorlog		
18/04/2015	i.s.m. de kerkfabriek van St.-Benedictus Mortsel: Concert en herdenkingstentoonstelling WO I in Mortsel "Remember Me"	

3.9. HK Heymissen - Hemiksem

Activiteiten planning.

De planning voor het eerste kwartaal 2015:

- woensdag 15 april : voordracht "Elfde Linie Regiment"

Voor meerdere gegevens over deze activiteiten raadpleeg de afzonderlijke aankondigingen.

Elke eerste zondag van de maand museum en cafetaria open van 14 tot 18 uur.
Elke tweede woensdag van de maand opzoekavond van 19 tot 21 uur.
Elke vierde woensdag van de maand bestuursvergadering om 19 uur.

Op Facebook kan je ons vinden onder
https://www.facebook.com/Heemkringheymissen

Op Twitter kan je ons vinden onder www.twitter.com/heemkring

Op het internet kan je ons vinden op volgende site
http://www.heemkundigekringheymissen.tk/

Onze blog kan je vinden op http://www.heymissen.tk/

De **voordrachten en ledenvergaderingen** gaan door in de lokalen van de heemkundige kring "Heymissen" in de St. Bernardusabdij te Hemiksem iedere 3de woensdag van de maand om 19u.

3.10. HK Gitschotelbuurstschap - Borgerhout

Zondag 19 april om 14.00: ***Wandeling V-bommen op Antwerpen met persoonlijke getuigenis van de vader (Wim Dobbeleers) van onze gids (Dirk Dobbeleers)***

Eigenlijk hebben we twee gidsen die elkaar wonderwel aanvullen.
We wandelen ongeveer een 4 km op 150 minuten. Dus erg rustig.
We krijgen aan het standbeeld van Teniers uitleg over de tweede zwaarste V-ramp nl. op de Teniersplaats en dit na de uitleg over de Rex. We zien later in de verte den Boerentoren. Ook daar vloog een V 1 binnen. Langs de Dames en het Atheneum en het Sint-Jansplein gaan we uiteindelijk tot in de Twee Netenstraat. Onderweg op de Dambrug wordt er ook heel wat verteld. En we eindigen aan de "Blok", waar Wim woonde met zijn familie en hij uiteindelijk zijn twee jongere zussen verloor. Vader en zoon zijn geoefende vertellers en boeien elke minuut tijdens de vele stops. Elke keer wordt fotomateriaal getoond.

Wim Dobbeleers (1931) schreef hierover : Antwerpse Oorlogsherinneringen en de Zwarte Markt.(2011)
Dirk Dobbeleers (1961) is acteur en schrijver van een veertigtal theaterstukken en schreef samen met Marc Hendrickx de roman : Getreinde wanhoop (2003) met rijkelijk gebruik van waar gebeurde en historische feiten.

Plaats en uur : ingang Zoo om 13.45 (bijeenkomst) tram 2,3,5,6,9,10,11,24 bus:19,23,31
Inschrijvingen: iedereen 7 euro (maximum 25 wandelaars) bij Geert Janssens: 03/236.34.13 of janssens.geert1@hotmail.com <mailto:janssens.geert1@hotmail.com>

Leden kunnen hun bedrag overmaken op de bankrekening BE56 4026 0965 4188 van Gitschotelbuurschap, met vermelding "V-bommenwandeling".

***Zaterdag 6 juni om 13.45:* Bezoek Red Star Line Museum met gids**

Als de muren konden spreken, stonden we versteld van hun verhalen. Twee miljoen passagiers maakten met de stoomschepen van Red Star Line de oversteek.
In het Red Star Line Museum staan verhalen centraal. De verhalen van de passagiers die met de Red Star Line naar Amerika reisden op zoek naar geluk en een beter bestaan. Het zijn al die verhalen samen die het verhaal van de Red Star Line vertellen.
Wij gaan die zaken ontdekken onder leiding van een gids.

Plaats en uur : om 13.45 aan de ingang van het museum Montevideostraat 3 te Antwerpen
Het is te bereiken met bus 31, 35,37
Inschrijvingen : 15 euro bij Geert Janssens: 03/236.34.13 of janssens.geert1@hotmail.com
We vragen om tot ten laatste 10 mei in te schrijven, omwille van het aantal gidsen dat we moeten reserveren. De inschrijving is pas geldig bij ontvangst van het bedrag.

Leden kunnen hun bedrag overmaken op de bankrekening BE56 4026 0965 4188 van Gitschotelbuurschap, met vermelding "Red Star Line".

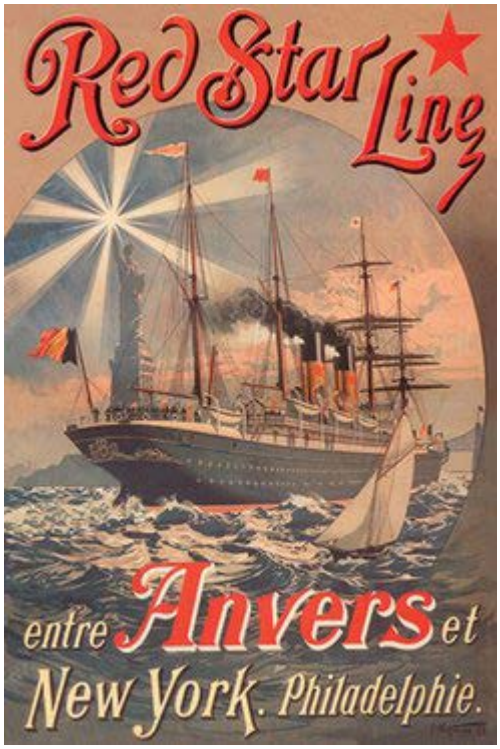

3.11. HK Kasterlee-Lichtaart - Tielen

De activiteiten in maart 2015 van HK Kasterlee-Lichtaart-Tielen:

di 7 april *Open documentatiecentrum – Erfgoedhuis (Gemeentehuis Tielen)*
19 tot 21 uur (info 014 55 15 77)

do 9 april *Open documentatiecentrum – Erfgoedhuis (Gemeentehuis Tielen)*
14 tot 16 uur (info 014 55 15 77)

zo 12 april *Levend Heemerf 14 tot 17 u. Waaiberg 1A 2460 Kasterlee*
Demonstratie broodbakken – muziek door Koen & Oop & The Beanswinkle Big Band – plantenruil – insectenhotel bouwen en bezoek bijenmobiel – pezerikententoonstelling
(info 014 85 07 68)

do 16 april *Bestuursvergadering 19 u. – Erfgoedhuis (Gemeentehuis Tielen)*
(info 014 85 07 68)

di 21 april *Open documentatiecentrum – Erfgoedhuis (Gemeentehuis Tielen)*
19 tot 21 uur (info 014 55 15 77)

do 23 april *Open documentatiecentrum – Erfgoedhuis (Gemeentehuis Tielen)*
14 tot 16 uur (info 014 55 15 77

Heemerf De Waaiberg Waaiberg 1A 2460 Kasterlee
Buiten de Levende Heemerfdagen kan altijd een bezoek aan ons Heemerf aangevraagd worden, en dit 7 dagen op 7, het ganse jaar door.
Voor het reserveren van een bezoek met gids kan je terecht bij de Toeristische Dienst van Kasterlee: 014 848519.
Toegangsprijs:gegidste groepen tot 25 personen: 50 euro

Meer info: heemkring.kasterlee.be en https://www.facebook.com/heemkring.klt <https://www.facebook.com/heemkring.klt>

3.12. HK Vaertlinck - Willebroek

Vaertlinck
HEEMKUNDIGE EN GENEALOGISCHE KRING VZW

OPENINGSDAGEN EN UREN DOCUMENTATIECENTRUM 2015

Centrum Jan Van Winghe, Capt. Trippstraat 33 te 2830 Willebroek, lokaal 17 (1ste verdieping).

Het documentatiecentrum "Fonds Gust Van Auwenis" is geopend op volgende dagen en uren.

2015

April 2015	zaterdag 11 en 25 van 9 tot 12 uur.
Mei 2015	zaterdag 9 en 23 van 9 tot 12 uur.
Juni 2015	zaterdag 13 en 27 van 9 tot 12 uur.
Juli 2015	GESLOTEN (op aanvraag kan).
Augustus 2015	GESLOTEN (op aanvraag kan).
September 2015	zaterdag 12 en 26 van 9 tot 12 uur.
Oktober 2015	zaterdag 10 en24 van 9 tot 12 uur.
November 2015	zaterdag 14 en 28 van 9 tot 12 uur.
December 2015	zaterdag 12 van 9 tot 12 uur.

.

Raadpleeg regelmatig onze website: www.vaertlinck.be

Inlichtingen: René Pattyn: e-mail: rene.pattyn@telenet.be
Bij problemen: GSM: 0477 266 537

3.13. HK Laakdals Erfgoed - Laakdal

4 april 2015	*Documentatie- en archiefcentrum open* *8u30 - 8u45*
2 mei 2015	*Documentatie- en archiefcentrum open* *8u30 - 12u00*

Contact:

U kan ons voor algemene vragen en informatie contacteren via: info@lwgh-laakdal.be

Openingsuren:

Ons archief- en documentatiecentrum is elke eerste donderdag en zaterdag van de maand geopend.

Donderdag: 18.00h – 21.00h
Zaterdag: 08.30h – 12.00h

Bekijk onze kalender voor de exacte data.

Adres:

Oud-gemeentehuis Vorst, Markt 19, 2430 Vorst-Laakdal (zelfde gebouw als politiekantoor)

www.lwgh-laakdal.be

3.14. HK Eugeen Goeyvaerts - Lint

Heem- en kruidentuin Lintse heemkring

Eugeen Goeyvaerts
Heemkundige Kring Lint

BEZOEK ONS | CONTACTEER ONS | WIE IS WIE | HOE (ERE)LID WORDEN

ONZE MUSEA
ONZE HEEMTUIN
ONZE PUBLICATIES
ONS ARCHIEF
DOELSTELLINGEN
HISTORIEK

ONZE HEEMTUIN

Onze heemtuin bestaat uit een "boerenerf" met veel kleurrijke struiken en bloemen, een waterput, een bijenhal, een hondenhok en "het huiske". Verder een kruidentuin die in 2014 volledig gerenoveerd en aangepast wordt aan onze educatieve doelstellingen en een moestuin waarin een 32-tal 'vergeten' groenten worden geteeld zoals aardbeispinazie, palmkool, aardpeer, bladmosterd, boerenkool, brave hendrik, groenlof, zurkel, grote klit, kardoen, oerprei, pastinaak, postelein en nog veel meer... Ook de compostopstelling is een bezoek meer dan waard !

Het is er aangenaam toeven en tuinliefhebbers kunnen er volop inspiratie opdoen !

De heemtuin zoals hij er in juli 1999 uitzag

Ontwerp van de heemtuin, getekend door Stan Voet

CONTACT - BEZOEK - WEGWIJZER - PUBLICATIES - LID WORDEN - HOME

3.15. HK Hobuecken 1135 vzw - Hoboken

Agenda - Alle activiteiten gaan door in onze lokalen

Kasteel Broydenborg, Broydenborglaan 2, Hoboken - tenzij anders vermeld.

Maandag 4 mei 2015 : 19.30 uur

Algemene Vergadering

Voordracht door Steven Van Impe :

"Boeken in Hoboken en Hoboken in boeken (1500-1800)"

Steven Van Impe is licentiaat in de geschiedenis, master in de informatie- en bibliotheekwetenschap en wetenschappelijk medewerker aan de Erfgoedbibliotheek Hendrik Conscience (Antwerpen).
Hij doet onderzoek naar de geschiedenis van het boek in Antwerpen tijdens het ancien régime.

De geschiedenis van het handgedrukte boek, die begint rond 1450 met Gutenberg en die loopt tot het begin van de industriële revolutie rond 1800, lijkt aan Hoboken voorbij gegaan te zijn.
Pas diep in de negentiende eeuw verschijnen er hier drukkers, en van erfgoedbibliotheken lijkt er geen sprake te zijn.
Hoboken was in die periode dan ook niet meer dan een vlek in de schaduw van Antwerpen, een boerendorp dat enkel vanwege zijn kermis enige lokale bekendheid genoot. Toch is er, voor wie wat dieper graaft, verrassend veel te vertellen over de geschiedenis van het boek in Hoboken - en het hoeft daarbij niet alleen over Moretusburg te gaan.

Vrijdag 8 mei 2015 : 13 uur

Bezoek aan Procap, Schroeilaan 15 te Hoboken

Procap Hoboken (vroeger Resibel) is al sinds 1940 actief in het produceren van doppen en sluitingen en is een zelfstandige entiteit binnen de Procap Group.

Om aan de stijgende vraag te beantwoorden en verder te kunnen groeien, investeerde het bedrijf onlangs 9,5 miljoen euro in nieuwe gebouwen en machines.

Momenteel levert het bedrijf vooral aan agrochemische bedrijven, zoals BASF en Monsanto, maar nu willen ze ook stappen zetten naar levering aan de voedingsindustrie.

De werken startten in 2012 en de terreinoppervlakte werd meer dan verdubbeld en ook de magazijn- en productiecapaciteit nam sterk toe. Omdat het terrein zich in natuurgebied bevindt, werd bij de uitbreiding nauwgezet samengewerkt met Natuurpunt.

€ 3 voor leden en € 4 voor niet-leden

Inschrijving : E-mail kpaenen@skynet.be • Tel. 03.827.33.26 • GSM 0496.26.55.93

Uw inschrijving is slechts definitief NA betaling op rekeningnummer BE46 0682 0716 3836 van de Heemkundige Kring Hobuechen 1135, met vermelding "Procap 8 mei".

Maandag 7 september 2015 : 19.30 uur

Algemene Vergadering

Voordracht door Ivan Derycke :

"De geschiedenis van het bierbrouwen in Hoboken, voornamelijk 19de en 20ste eeuw"

Ivan Derycke, licentiaat geschiedenis en bibliothecaris, is auteur van het boek "Antwerpen Bierstad" en vele andere publicaties over de Antwerpse geschiedenis.

Maandag 7 december 2015 : 19.30 uur

Algemene Vergadering

3.16. HK Scella - Schelle

HEEMMUSEUM BYSTERVELT

Peperstraat 48 2627 Schelle

THEMA TENTOONSTELLING

Uilen

Maandag 06 April 2015 van 14.00 U tot 18.00 U.
Zondag 26 April 2015 van 10.00 U tot 17.00 U.

(INKOM GRATIS)

3.17. HK Nicolaus Poppelius - Ravels

Daguitstap 2015 naar "De Peel"

Een eigentijdse beleving van een luisterrijk verleden.
Met dit thema gaan we op ***donderdag 16 april 2015 op daguitstap*** *!!!*
Een luxe touringcar brengt ons deze dag van de Antwerpse Kempen naar de Nederlandse Peel.

Welke link heeft Gemert met Weelde-Station?

Een gegidste wandeling wil ons kennis doen maken met het historische hart van Gemert. Uitgegroeid van Vrije Heerlijkheid naar een verstedelijkt dorp herbergt het een kasteel met parktuin, een neogotische parochiekerk en nog vele andere bezienswaardigheden. Hoe vaak horen we in onze dorpen de kerkklokken luiden? Waar ontstaat dit geluid? Het "Klok&Peel museum Asten" herbergt belangwekkend Brabants cultureel en natuurhistorisch erfgoed. De binding van dit erfgoed met de gemeente Asten is niet toevallig. Asten is al heel lang het centrum van de klokkenindustrie voor Nederland en Vlaanderen.

Koninklijke Eijsbouts Klokkengieterij is in Asten gevestigd. Hier werd in 2012 de grote klok "Maria" gegoten voor de Notre Dame in Parijs!
Daarnaast maakt Asten deel uit van het gebied De Peel, dat landelijk bekend is om zijn bijzondere landschappelijke kwaliteit en cultuurhistorie.

Om de overgang te maken van de voormiddag naar de namiddag schuiven we aan tafel voor een heerlijke lunch genaamd het "Astens Plenkske".

U gaat toch mee !?! Mis deze kans niet! Alles op een rijtje:
**vervoer heen en terug met luxe touringcar*
**bij aankomst koffie/thee met iets lekkers*
**wandeling met gids in het historische centrum van Gemert*
**heerlijke lunch het "Astens Plenkske"*
**inkom en gegidste rondleiding "Klok&Peel Museum Asten"*
**vrije tijd in Asten voor bvb. een terrasje, een bezoek aan de sterrenwacht / het planetarium of een wandeling. (niet in de prijs inbegrepen)*

Wij kunnen deze daguitstap aanbieden voor: 48 euro pp. voor leden! Niet leden betalen 50 euro.

Schrijf u in voor 15 maart 2015, de plaatsen zijn beperkt !!! Vraag na of er nog plaatsen vrij zijn!
Er zijn 3 opstapplaatsen voorzien:
Ravels: (7u30) parking voor de kerk, Weelde: (7u40) aan de Sint Janskerk,
Poppel: (7u50) aan het "MAG in't Kaske"
De terugreis is gepland om 18 uur. U wordt weer afgezet aan de opgegeven opstapplaats.
Deelname is doormiddel en op volgorde van betaling met als mededeling: deelnemers namen en opstapplaats.

3.18. HK De Vlierbes - Beerse

DE VLIERBES
Heemkundige Kring
Beerse - Vlimmeren
www.devlierbes.be

Kapellekensmarkt

Op 7 april, de dinsdag na Pasen, viert Beerse zijn traditionele Kapellekensmarkt in de Kapelstraat. Ook De Vlierbes zal weer vertegenwoordigd zijn met een stand. De kinderen kunnen er snuisterijen winnen met ons 'dobbelewitjesrad' (zonder dobbelewitjes). De ouders kunnen hun voorraad vlierbollen en Beers Vlierke aanvullen. Wij stellen ook onze jaarboeken te koop en u kunt inschrijven voor het jaarboek 2015, dat in oktober verschijnt.

Streekbieren proeven in ons museumcafé

Op de 3e zondag van de maand nodigen onze medewerkers van 'De Smulderianen' u uit om streekbieren te komen proeven in ons museumcafé 't Koetshuis. Heb je bijvoorbeeld al eens een 'Flodder' of 'Barse Cuvée' van hobbybrouwers Patrick Cox en Heidi Van Loon geproefd? De proeverijen hebben plaats op zondag 15 maart, 19 april en 17 mei 2015 van 14 tot 17 uur. Iedereen welkom!

Erfgoeddag zondag 26 april 2015

Dienst cultuur, dienst jeugd, HK De Vlierbes, De Tuinhier Beerse, dienst Toerisme, Toerisme Beerse vzw en JH Korridor presenteren op Erfgoeddag: 'Daar is de Lente!'

WE ZETTEN DE BL❁EMETJES BUITEN!'
Zondag 26 april 2015 - 10 uur tot 17 uur

De lente staat symbool voor jeugdigheid, bloemen en nieuwe dingen scheppen. Beleef op 26 april een revival van de 80'ies met new beaters, new wavers en hard rockers, workshops over tuinieren, plantenruil, kunstzinnige workshops voor kinderen en zoveel meer!

PROGRAMMA:

TUINHIERDAG
Waar? ingang langs tuin Sociaal Huis
Wat?

- Weggeefmarkt van plantjes en tuinmateriaal: de leden van De Tuinhier kweken plantjes op (er wordt gezaaid en veelal heb je te veel). Wie artikelen te veel heeft of deze overbodig vindt, kan ze meebrengen naar de weggeefmarkt waar we ze graag in ontvangst zullen nemen. Let wel: de artikelen moeten te maken hebben met de tuin en moeten echt bruikbaar zijn. Ook alles wat te maken heeft met kamerplanten en sierpotten.
- Workshops (ergonomisch tuinieren, kruidentuin, nuttige insecten, rabarber)
- Standjes van Velt vzw, Toerisme Beerse, ...

REVIVAL OF THE 80'ies - We zetten de bloemetjes nog eens goed buiten! (erfgoeddag) waar? JH Korridor - Heilaarstraat 6, Beerse wat? Uitgaan in Beerse in de jaren 80? New Beaters naar de Checkpoint, Hard Rockers naar de Exile en New Wavers naar de Krinkel! We herbeleven die rare jaren 80 door beeld en muziek! Verzamel je vrienden en kom herinneringen opsnuiven!

DE KLEINE ARTIEST (week van de amateurkunsten)
Waar? Oude Gemeentelijke Magazijnen - Peerdekensstraat 6 – Beerse.
Wat? In elk kind schuilt een kunstenaar. De grote Picasso zei zelfs: “Het duurt lang om jong te worden.” We laten kinderen hun creatieve kant ontdekken. Ze mogen hun gangen gaan in de lege magazijnen en er mag al eens gemorst worden!

Meer informatie? Dienst cultuur – 014 600 770 – cultuur@beerse.be - www.uitinbeerse.be

Jaarlijkse voorjaarsreis van Zaterdag 9 mei 2015
"Brussel zien en zoenen"
De Vlierbes

Programma:
8.30 uur: vertrek met de bus op het Kerkplein in Beerse. Tijdens de voormiddag maken we met een gids een rondrit in Brussel. Halfweg is er een koffiepauze.
Nadien brengt de bus ons zo dicht mogelijk bij de Grote Markt, waar een vrije lunchpauze voorzien is (op eigen kosten). Iedereen kan dan zelf zijn keuze maken.
's Namiddags brengen we een bezoek aan het museum van de Belgische bierbrouwers op de Grote Markt. Na zo'n bezoek besluiten we de dag met …een biertje!
Om 17.30 uur vertrekken we naar Beerse.
Prijs : 25 euro per persoon.
Het wordt dus een reis waar zeer weinig gestapt wordt. Het is tevens een enige gelegenheid om op een aangename wijze uw kennis van Brussel wat bij te spijkeren.

Inschrijven vóór 24 april 2015 bij onze penningmeester Alfons Prinsen, telefoon nr. 014 618946.
De afrekening gebeurt in de bus. We zijn ervan overtuigd dat dit een prachtige uitstap wordt.
Iedereen van harte welkom.
Reisleiding: Juliette Van Ermengem.

Jaarboek 2015

In oktober 2015 kunnen wij u het 37e jaarboek van De Vlierbes aanbieden. Als er op het etiket van uw tijdschrift niet 2015 staat, dan hebt u nog niet ingetekend voor het nieuwe jaarboek. Stort dan nu 19 euro (voor verzending buiten Beerse of Vlimmeren 22 euro) op rekening nr. BE 19 3200 3562 2312, BIC-code BBRUBEBB van A. Prinsen, De Vlierbes, Vrijwilligersstraat 29, Beerse. U kunt ook steeds betalen via een bestuurslid.
Intekenaars die niet wensen dat hun naam gepubliceerd wordt bij de intekenaars moeten dit melden aan penningmeester Alfons Prinsen. We houden dan rekening met hun wens.

Foto uit de oude doos

Soms komen er in ons archief foto's terecht waarover we geen informatie hebben. Welke drie personen staan op deze foto? Waar bevond zich het winkeltje en rond welk jaar is de foto gemaakt? Kunt u ons helpen? Mail uw antwoord dan naar leo.dignef@telenet.be of vertel het aan een van onze bestuursleden.

3.19. HK Aartselaar

HEEMKUNDIGE KRING
AARTSELAAR

Actief documentatiecentrum, Carillolei 3, Aartselaar

Inlichtingen: René Beyst, 03 887 71 06 – rene.beyst@scarlet.be

Activiteiten in april 2015

Opzoekingen, bezoek of raadplegen documentatiecentrum:
Elke maandagavond is ons documentatiecentrum in de Carillolei 3 te Aartselaar open vanaf 19.30 tot 22.30 uur, tenzij er toevallig een lezing of andere activiteit op een maandagavond plaatsgrijpt. Best even uw eventuele komst melden per telefoon of per e-bericht voor de zekereheid.

Erfgoededucatie aan schoolkinderen:
Donderdagvoormiddag 23 april: 4e leerjaar van Cadé op bezoek (4C en 4B)
Vrijdagvoormiddag 24 april: 4e leerjaar van Cadé op bezoek (4A en 4D)
Maandagvoormiddag 27 april: 2e leerjaar van Cadé op bezoek (2A en 2D)
Dinsdagvoormiddag 28 april: 2e leerjaar van Cadé op bezoek (2B en 2C)

3.20. HK Turninum - Deurne

26 april 2015

Erfgoeddag - Erf: Deurne als landbouw- en tuinbouwdorp voor W.O.II.

Meer informatie op www.erfgoeddag.be.

Beste leden en vrienden ,
Turninum is zeer actief bezig zoals steeds , hier enige nieuwtjes :
-De lezing over de brouwerijen in Deurne *was zeer interessant en uitermate gestoffeerd, spijtig was onze cafetaria niet volzet ondanks de vele mails en berichten via o.a. facebook en zo meer .*
- We verkregen zopas opnieuw ***de erkenning als museum*** *van het Heemverbond Gouw Antwerpen , nu tot en met 2017 ! Spijtig genoeg is de provinciale subsidiering om besparingsredenen geschrapt ! Er zijn nog projectsubsidies mogelijk ,aan te vragen bij de provinciale diensten , maar voor kleine vzw's gedragen door vrijwilligers zijn de procedures "oneindig" omslachtig . Arm Vlaanderen .*
- ***Het programma van Erfgoeddag Vlaanderen is raadpleegbaar en Turninum komt er duidelijk te voorschijn .*** *Enkel "www.erfgoeddag.be " oproepen en in de zoekfunctie "vzw Turninum Volksmuseum Deurne " inbrengen .*
- ***De planten voor de Erfgoeddag*** *beginnen te groeien en ik ben stilaan aan het eind van mijn zoektochten naar historisch plantgoed , kruiden en bloemen. Overal staan dan ook de benamingen bij als je er iets van wil opsteken .*
Ook de oudere landbouwtuigen verschijnen in de voortuin en op de koer kan je binnenkort melk ontromen, figuurlijk dan wel. We wachten op subsidie om de brochure , want die is ook af , te kunnen laten drukken.
- ***Het eerste nummer van ons tijdschrift zal er begin april zijn .***
- ***Scholen komen ons geregeld bezoeken in het kader van het projectje "Dat is zo 1900 "***
opgezet met het MAS. Het is een succes, de reacties van de leerlingen zijn meestal schitterend .
- Zojuist hebben we weer ***4 zijden vlaggen aangekregen en een gulden boek van de "Katholieken Oud Soldatenbond "*** *aangeboden aan de Toneelkring Stap voor Stap uit 1912, het boek alleen al is een juweel op zich . Ook is er merkwaardig gereedschap geschonken, mogelijk van een koperbewerker ,samen met een koperen weegschaaltje en twee koperen sierbekers ; we zoeken weeral !*
- ***We zoeken nog altijd gemotiveerde vrijwilligers om in het museum een handje toe te steken*** *, o.a. voor de inventarisatie en digitalisatie van voorwerpen, het afstotingsbeleid, de opslag en evaluatie van schenkingen , het onderhoud van de collecties en zo meer .*
Er zijn vele handen tekort.
- Ook financieel zijn er altijd middelen te kort ,en dat is moeilijker op te lossen.
-Er is nu ***een werkgroep gevormd die de toekomst van museum en vereniging bekijkt****.*
Hier maken deel van uit ,mevrouw A.Van Dooren –districtsschepen voor Cultuur , de heer T.Sekeris –districtsschepen voor o.a. onroerend goed en monumenten, de heren R.De Preter, W. Verbruggen, M.Vos en Ludo Peeters –bestuursleden Turninum

Tot volgende nieuwtjes , Ludo

3.21. HK Karel Govaerts - Merksplas

Met deze nodigen wij u uit voor de bijzondere tentoonstelling

"Interneren is geen kunst"

welke doorgaat ***van 10-04 t.e.m. 26-04***
in de Landloperskapel, Kapelstraat te Merksplas.

Wij willen u graag verwelkomen,
Govaerts Karel ;- Vz. GEVANGENISMUSEUM vzw
p.a. Hoevestraat 31,
2330 Merksplas
tel. +32 (014) 63 36 24 - GSM 0476-633 653

Nieuw e-mailadres: govaertskarel@gmail.com

HOE ZOT BEN JE EIGENLIJK?

We kennen het allemaal nog uit onze schooltijd: "Jij bent een dikke zot!". En we roepen terug: "Jij bent een nog grotere zot!". En op de speelplaats, op de schoolbanken, in de schriftjes en op de pennenzakjes verscheen de universeel herkenbare tekening van het "manneke zot".
Maar wanneer beschouwen we iemand als gek? Wat bedoelen we met het woord "geestesstoornis? De media staan vol met begrippen als ADHD, schizofrenie, psychopathie, bipolaire stoornis en depressie. Voor behandelingen en oplossingen kunnen we terecht bij de psychiatrie, maar tegelijk stellen we vast dat evenveel antwoorden nog veel meer vragen oproepen.

INTERNEREN: GEEN KUNST?

Al van bij het ontstaan van België worstelde de wetgever met de juiste aanpak van onderdanen bij wie er een hoek af is. Een eerste poging was de Wet op de Behandeling van de Krankzinnigen uit 1850. Later, in 1930, kregen we de Wet op de Bescherming van de Maatschappij tegen Abnormalen en Gewoontemisdadigers, die in 1964 werd herzien. Wanneer vormt een persoon een gevaar voor zichzelf, zijn directe omgeving of de bredere samenleving en wanneer niet? In elk geval, het kan alle richtingen uit. Bekend is de gezinsverpleging in Geel, waarbij mensen met een geestesstoornis opvang krijgen in een gastgezin. Anderen komen terecht in psychiatrische inrichtingen of worden in sommige gevallen gecolloceerd. Als er ook een misdrijf wordt gepleegd door iemand die ontoerekeningsvatbaar wordt verklaard, kan die persoon worden geïnterneerd en bestaat de kans dat hij of zij in de gevangenis terechtkomt. Omwille van het plaatsgebrek in gespecialiseerde inrichtingen, is het aantal geïnterneerden in de Belgische gevangenissen opgelopen tot ongeveer 1300.

Medio jaren negentig kreeg ons land het bezoek van het Europees Comité tegen Foltering en Onmenselijke Behandeling. Deze organisatie kwam tot de conclusie dat de behandeling van geïnterneerden in de gevangenissen niet voldeed. Nadien is België nog meermaals veroordeeld en is het aantal geïnterneerden dat een schadevergoeding van de staat kreeg, gestegen tot 22. De publieke opinie werd tussendoor nog wakker gehouden met de commotie die ontstond naar aanleiding van de vraag tot euthanasie door de geïnterneerde Frank Van Den Bleeken.

LOOP JE EVEN MET ONS MEE?

Graag nodigen we je uit voor een tocht avant la lettre door onze tentoonstelling. Wie weet vind je, langs de voorwerpen en filmbeelden flanerend, wel een paar antwoorden op de soms ingewikkelde vragen...

Outsiderkunst in 3D

"Outsiderkunst" is eigenlijk het verzamelwoord voor kunst die gemaakt wordt door mensen van wie wordt verondersteld dat zij een psychiatrische afwijking hebben. Op de eerste stopplaats tonen we enkele driedimensionale voorwerpen.

Outsiderkunst in 2D

De tweede halte wordt opgeluisterd met enkele schilderijen, opnieuw van de hand van outsiderkunstenaars.

Foto's Lieven Nollet

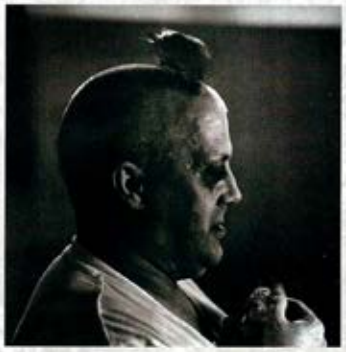

10 levensgrote zwart-witfoto's over het leven van geïnterneerden in de Belgische gevangenissen vullen een derde cluster.
De foto's zijn een selectie uit het boek "Geen schuld, wel straf" van deze bekende Gentse fotograaf.

Apparaten uit een donker verleden

In het verleden werd niet altijd even zachtzinnig omgegaan met krankzinnigen. Mensen werden in een dwangbuis gestoken, kregen elektroshocks, werden op hun bed vastgeriemd of ondergedompeld in een bad met een badplank die alles afsloot. Een indrukwekkende collectie waar je wat ongerust van wordt en die ons, net als

3.22. HK Essen

Karrenmuseum (onder)zoekt historische handelsvoertuigen

Het Karrenmuseum in Essen voert momenteel een wetenschappelijk onderzoek uit naar historische ongemotoriseerde handelsvoertuigen. Hierbij valt te denken aan bewaarde bakkerskarren, brouwerswagens, handelstriporteurs, havenvoertuigen en scharensliepen. Het museum doet een warme oproep aan bewaarders van dit type erfgoed om hun voertuigen mee te mogen opnemen in het onderzoek. Tips en suggesties zijn eveneens welkom.

“Onze ambitie is om in heel Vlaanderen ruim 300 historische handelsvoertuigen in kaart te brengen, te beschrijven, te fotograferen en uiteindelijk te typologeren aan de hand van alle data,” vertelt wetenschappelijk onderzoeker Marin Menu. “Onder handelsvoertuigen verstaan we voertuigen die werden benut voor het transport van goederen en personen van de ene plaats naar de andere binnen de nijverheidssector, commerciële dienstensector en niet-commerciële dienstensector. Het gaat dus ook om voertuigen als stootkarren, brandweerwagens, hondenkarren, begrafeniswagens, defensiewagens, omnibussen en praalwagens.”

Alle beschrijvingen en afbeeldingen van de voertuigen zullen na afloop van het onderzoek raadpleegbaar zijn in de kennisbank van ETWIE en op de website van het Karrenmuseum. Uiteindelijk doel van het onderzoek is om de Vlaamse erfgoedgemeenschap een duidelijk beeld te geven van dit segment van historische voertuigen. Een vergelijkbaar onderzoek voltooide het Karrenmuseum al eerder voor het segment van land- en tuinbouwbouwvoertuigen. De zeer uitvoerige database en hiërarchische boomstructuur zijn te raadplegen op de website van het Karrenmuseum (www.karrenmuseum.be).

Wie handelsvoertuigen uit zijn collectie wil laten opnemen in het onderzoek of suggesties heeft, kan vrijblijvend contact opnemen met het Karrenmuseum via 03 667 11 42 of info@karrenmuseum.be. Het onderzoek wordt ondersteund door de Vlaamse overheid en betrokken partners zijn Openluchtmuseum Bokrijk, Museum voor de Oudere Technieken, Centrum voor Agrarische Geschiedenis, ETWIE, UNIZO en Packed vzw.

Handelsvoertuigen
Voor het wetenschappelijk onderzoek ‘Typologering van de bewaarde bespannen, of door menselijke kracht aangedreven handels- en dienstvoertuigen’ worden handelsvoertuigen als volgt gedefinieerd: “Handelsvoertuigen zijn de voertuigen die worden benut voor het transport van goederen en personen van de ene plaats naar de andere binnen de nijverheidssector, de commerciële dienstensector en de niet-commerciële dienstensector.” We verstaan hieronder onder meer de volgende types voertuigen:

- Stootkarren
- Bakkerskarren en –wagens
- Handelstriporteurs
- Hondenkarren
- Scharensliepen
- Gevangeniswagens
- Praalwagens
- Brouwerskarren en –wagens
- Brandweerkarren en –wagens
- Handelsfietsen
- Begrafeniswagens
- Omnibussen
- Defensiewagens
- Havenvoertuigen

Het Karrenmuseum
Het met een kwaliteitslabel erkende Karrenmuseum in Essen verwerft, beheert, onderzoekt en toont een museumcollectie die representatief is voor het landvervoer in Vlaanderen, voortgedreven door

mens of dier tot halverwege twintigste eeuw. De circa 250 voertuigen staan in een 2 hectare groot museumpark verspreid opgesteld in loodsen en een koetshuis. Er zijn voor het publiek toegankelijke werkplaatsen, zoals de zadelmakerij, de wagenmakerij en de smidse, die met authentieke gereedschappen en machines zijn ingericht. Vrijwilligers demonstreren hier geregeld ambachten. Ondanks gevoelige besparingen slaagt het Karrenmuseum er de jongste jaren in om mede door een dynamische vrijwilligerswerking zijn infrastructuur en algemene publiekswerking naar een hoger plan te tillen. In 2014 ontving het Karrenmuseum ruim 11.000 bezoekers.

3.23. HK Mortsel

De Mortselse Heemkundige Kring moet einde december 2017 haar lokalen in de kelders van de Sint-Lutgardisschool, Edegemsestraat te 2640 Mortsel verlaten

(het deel van de gebouwen, waarin de Mortselse Heemkundige Kring ondergebracht is, wordt in het kader van een nieuwbouw en een fusie van drie scholen afgebroken).

Wij zijn dus volop aan het nazien wat we kunnen meenemen naar nieuwe lokalen en wat we beter liquideren of verkopen.

Er staan nog 5 boekenrekken zoals op de foto's in bijlage.
Ze zijn te koop voor € 200,00, (€ 40,00 per rek) af te halen door de persoon of de vereniging die ze koopt.

Voor verdere details over de rekken en/of afspraken om de rekken te komen afhalen :

mvannoey@telenet.be

4. Mededelingen

4.1. Studie

Beste

Graag nodigen wij u uit ***op dinsdag 14 april om 9u30***
in de Infokeet op de Scheldelei in Kruibeke voor de startvergadering voor de studie 'waterkering tussen de monding van de Vliet en de CNR-site in Rupelmonde'.
Deze studie wordt door Antea Group uitgevoerd in opdracht van Waterwegen en Zeekanaal.

W&Z wenst u graag te betrekken bij de opmaak van deze studie.

Kan u uw aanwezigheid vooraf bevestigen aub?

Vriendelijke groet
Gert

Gert Stappaerts | Account Manager
Publieke ruimte, landschap en infrastructuur
haalbaarheid > ontwerp > uitvoering > beheer Antea Group
+32 (0)3 221 57 06 | +32 (0)498 90 27 18

gert.stappaerts@anteagroup.com <mailto:gert.stappaerts@anteagroup.com>
www.anteagroup.be <http://www.anteagroup.be/>

4.2. Oproep

Betreffende de mededelingen van uw activiteiten

GRAAG op tijd mailen aub : **info@krisvdb.be**

Uw gegevens worden iedere maand opgenomen in de Gouwtijdingen indien u me deze op tijd doorstuurt...
MAAR er zijn er maar weinigen die dit doen!

mededelingen ten laatste in de VOORLAATSTE week van de maand, of TEN LAATSTE rond de 20ste.

Deze mededelingen maken het de redactie van Gouwtijdingen, allemaal vrijwilligers, mogelijk het tijdbenemende werk van de zowat 100 kring webstekken te moeten raadplegen om dan gegevens te gaan plukken.

Bij voorbaat dank voor de vrijwillige medewerking.

Met speciale dank aan de kringen die dit reeds doen!